

Vitralleria medieval

Nou recurs audiovisual
a l'exposició permanent
"Vitralls, la llum de la catedral"

A partir del 16 de novembre de 2019

md'A Museu d'Art
de Girona

Girona, 16 de novembre de 2019

Vitralls. La llum de la catedral de Girona

L'any 2016, gràcies a un acord de col·laboració amb la Catedral de Girona, el Museu d'Art de Girona presentava l'exposició d'onze fragments de vitrall procedents del presbiteri i la girola de la catedral gironina, fins llavors conservats en els magatzems de la catedral. Es tracta de petits fragments originals del segle XIV que des de llavors, es poden veure exposats acompanyant les taules de vitraller del Museu d'Art de Girona.

Les taules de vitraller, dues de fusta propietat del Bisbat de Girona, són un dels pocs testimonis materials de l'art del vitrall que s'ha conservat arreu d'Europa i han esdevingut un document únic de l'art del vitrall medieval. El seu estudi es va poder confirmar que els traços geomètrics que s'hi representen corresponen a dissenys preparatoris que es van fer per construir els vitralls de l'absis de la catedral de Girona, durant el segle XIV, alguns dels quals encara es conserven *in situ*.

Els vitralls gironins, que també es poden veure a l'exposició, segueixen els corrents europeus de l'època i es troben entre els de més qualitat i vàlua de la vitralleria catalana. El primer conjunt de fragments formen part de la primera campanya d'envidriament corresponent al presbiteri de la seu i que, segons els estudis, va finalitzar el 1348. D'autor desconegut, els vitralls resultants són peces de caràcter expressionista que il·lustren clarament les tècniques de creació de vitralls que s'utilitzaven durant aquesta època a Catalunya.

L'altra conjunt, amb cinc fragments en exposició, corresponen a la segona campanya, que va servir per a envidrar la girola. Aquests van ser executats pel mestre d'origen francès Guillem de Letungard, a mitjans del segle XIV. Més detallistes i realistes, aquests vitralls incorporen novetats tècniques, com la utilització del groc d'argent en la seva execució, i s'apropen a l'estil del gòtic internacional.

Les obres exposades, i especialment les taules de vitraller, han anat despertant l'interès de la comunitat internacional especialista en l'art i la tècnica de vitralls que ha visitat la mostra en diferents ocasions. Una nova ocasió serà el pròxim mes de juliol del 2020 quan tindrà lloc el 30è col·loqui internacional d'història del vitrall, organitzat pel *Corpus Vitrearum* Internacional i el *Corpus Vitrearum* Català i en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans. Llavors Girona serà, un cop més, parada obligatòria per a la visita dels especialistes més reconeguts.

Anna Santolaria – Cal Pinyonaire (Girona)

El treball d'aquesta mestra artesana, que ha restaurat, entre altres, els vitralls de la Casa Batlló (Barcelona), la Catedral de Naumburg (Alemanya), les catedrals de Lichfield i de York (Regne Unit), la Catedral d'Uppsala (Suècia), i el Monestir de Santes Creus, a Tarragona, ha estat reconegut enguany amb el Premi de les Arts de la Construcció que atorguen el Ministeri espanyol de Foment i la fundació nord-americana del mecenes Richard H. Driehaus.

Santolaria també és autora de la tesina sobre les mundialment conegudes taules de vitraller del segle XIV que conserva el Museu d'Art de Girona, un cas únic al món que presenta l'eina de treball associada a un vitrall elaborat sobre la mateixa peça en època medieval.

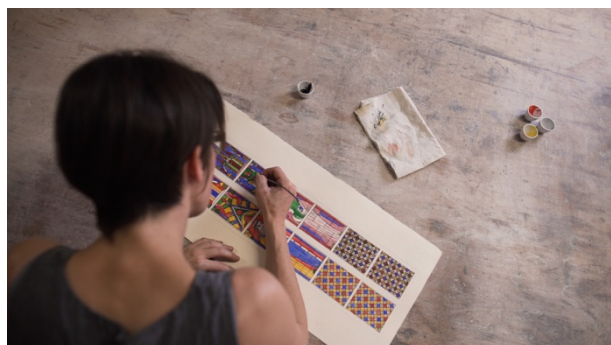
Vitralleria medieval un nou recurs visual per explicar la tècnica medieval dels vitralls

L'audiovisual *Vitralleria medieval*, de dos minuts i mig de durada, i subtitulat al català, castellà, anglès i francès, permet recórrer les diferents fases de treball de la complexa tècnica d'elaboració dels vitralls.

Seqüència d'elaboració d'un vitrall medieval:

Realització del vidimus

- Disseny del vitrall a petita escala
- Acolorit del disseny
- Dibuix d'ombres i detalls

Preparació de la taula de vitraller

- Aplicació de carbonat de calç i cervesa

Dibuix sobre la taula

- Dibuix d'una part del vitrall a mida real
- Indicació del codi dels colors

Tall del vidre

- Retallat dels vidres segons dibuix, amb el ferro tallavidres
- Perfilat de les formes amb el brusidor

Pintura sobre el vidre

- Preparació de la pintura amb òxids metàl·lics i goma aràbiga
- Pintat del motiu amb veladures monocromes o grisalla

Cocció dels vidres

- Cuita a alta temperatura dels vidres pintats

Emplomat

- Encaixat dels vidres en cordons de plom
- Muntatge sobre la taula amb claus de subjecció

Soldat

- Soldadura dels ploms amb estany
- Vitral·l a punt d'instal·lar

Crèdits

Producció

Museu d'Art de Girona
Agència Catalana de Patrimoni Cultural
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Idea i direcció

Carme Clusellas (Museu d'Art de Girona)
Carme Martinell (Museu d'Art de Girona)

Guió i documentació:

Anna Santolaria (Can Pinyonaire)

Coordinació

Carme Martinell (Museu d'Art de Girona)
Antoni Monturiol (Museu d'Art de Girona)

Traduccions

Anna Santolaria
Traduaction

Producció audiovisual

Karavan Films

Direcció i producció

Marc Petitpierre

Direcció fotogràfica

Josep Padró

Color

Juan Antonio Platas

Muntatge

Marc Petitpierre

Postproducció

Núria Baldrich

Vitrallera

Anna Santolaria (Can Pinyonaire)

Llocs de rodatge

Catedral de Girona
Can Pinyonaire (Girona)
Ferro Calent (Sant Aniol de Finestres)

Agraïments

Catedral de Girona,
Can Pinyonaire - taller de conservació i creació de vitralls
Ferro Calent

